

Til alle landets kommuner, helseforetak og statsforvaltere

Deres ref.:

Vår ref.:
20/15573-80

Dato:
06.07.2021

Brev til kommunene - Tilbud om vaksine til barn-ungdom i alderen 12-15 år med alvorlig grunnsykdom

FHI anbefaler nå at barn og ungdom med særlig alvorlig grunnsykdom får tilbud om vaksine, og at dette for aldersgruppen 12-15 år omfatter de samme sykdommer/medisinske tilstander som de som fikk tilbud i 16-17-årsalderen. All vaksinasjon er frivillig, og tilbudet gjelder fra fylte 12 år. Det er bare vaksinen fra BioNTech/Pfizer (Comirnaty) som per nå er godkjent for barn og unge fra 12 års alder.

Tekst fra fhi.no:

Ungdom 12-17 år

For barn og unge er risiko for alvorlig forløp av covid-19 lav, selv ved kronisk underliggende sykdom. Det åpnes likevel for vaksinasjon der man mener at det kan være økt risiko for alvorlig sykdom. Disse kan da tilbys BioNTech-Pfizer-vaksinen som er godkjent fra 12 år. Dette er først og fremst barn og ungdommer som har alvorlige og komplekse nevrologiske sykdommer eller medfødte syndromer, men også sykdommer i listen under. Andre tilstander med særlig høy risiko kan vurderes individuelt etter særskilt anbefaling fra barnelege.

- *Organtransplantasjon*
- *Immunsvikt (gjelder alvorlig/medfødt immunsvikt, ikke immunsuppresjon per se)*
- *Hematologisk kreftsykdom siste fem år*
- *Annen aktiv kreftsykdom, pågående eller nylig avsluttet behandling mot kreft (spesielt immundempende behandling, strålebehandling mot lungene eller cellegift)*
- *Nevrologiske sykdommer eller muskelsykdommer som medfører nedsatt hostekraft eller lungefunksjon (for eks. SMA, Duchenne og cerebral parese)*
- *Downs syndrom*
- *Kronisk nyresykdom eller betydelig nedsatt nyrefunksjon*

Disse gruppene er definert ut fra kunnskap om risiko for alvorlig forløp av covid-19 hos voksne. Det er kun barn/ungdom med hjerte-lungesykdom det er vist en økt innleggelsesrate for i norske data, men svært få har vært innlagt slik at tallene må tolkes med forsiktighet. Internasjonale data tyder på noe økt risiko for innleggelse hos barn/ungdom med kompleks syndromer/nevrologiske tilstander. Listen over representerer likevel grupper som er spesielt sårbare og kan ha nytte av beskyttelsen for å normalisere tilværelsen når samfunnet gjenåpner. Noen andre tilstander med særlig høy risiko for alvorlig forløp ved de fleste infeksjoner kan vurderes individuelt. Det er foreløpig ikke åpnet for vaksinasjon av friske barn og ungdom som er nærkontakter til personer i risikogruppene.

Fortsatt er absolutt risiko for alvorlig covid-19 sykdom i aldersgruppen 12-15 år lav, og tilbudet er derfor begrenset til de som har høyest risiko innenfor aldersgruppen. Per begynnelsen av juni 2021 har ca 600 ungdom i aldersgruppen 16-17 år blitt vaksinert. FHI anslår at det i aldersgruppen 12-15 år dreier seg om 2000-3000 barn og ungdom som nå kan tilbys vaksine.

Barn og ungdom er vist å ha svært god immunrespons på BioNTech/Pfizer vaksinen. Den første vaksinedosen er vist å gi delvis beskyttelse mot covid-19, men full beskyttelse oppnås først etter to doser. En forlengelse av intervallet mellom dosene er vist å gi noe bedre beskyttelse etter den andre dosen blant eldre personer, og erfaringer fra andre vaksiner tilsier at dette også vil gjelde for barn og unge. Graden av de vanlige bivirkningene vil sannsynligvis også være lavere ved et lenger intervall. Dosene kan derfor gis med 3-12 ukers intervall, avhengig av hva som er praktisk og tilgjengelig. Faktorer som kan bidra til vurdering av intervall er:

- Høy grad av immunsuppresjon: kort intervall mellom dosene kan være fordelaktig fordi man ikke kan forvente god respons etter en dose, og det er viktig å sikre best mulig beskyttelse så raskt som mulig.
- Komplisert behandlingsforløp med intermitterende behandling, timing i forhold til behandling eller innleggelser: intervallet kan tilpasses det som er mest praktisk i forhold til den enkelte pasient. Immunfriske barn har vist svært høy immunrespons på vaksinen, og det er derfor mulig å forlenge intervallet fordi effekt etter en dose vil være god. Full beskyttelse oppnås likevel ikke før begge doser er gitt, og det anbefales ikke å gå utover 12 uker mellom to vaksinedoser.

Identifisering av barn og unge for vaksinasjon

Barn og ungdom som inngår i listen over, kan identifisere og meldes til innkalling for vaksinasjon i kommunen eller vaksineres av fastlegen. Uttreksverktøyet en del fastleger har til rådighet vil kunne hjelpe, men ellers kan identifisering skje både ved at fastlegene selv har kjennskap til sine pasienter som er aktuelle, manuell sjekk av lista og ved at foreldre selv melder behov. Barneleger kan ved behov bistå fastlegen i vurderingen av om et barn inngår i denne gruppen. Ved individuell vurdering bør barnelege vurdere og melde til barnets/ungdommens lege slik at tilbud om vaksinasjon blir registrert. Alle barneleger/fastleger oppfordres til å vurdere behov for vaksinasjon når de har pasienter med alvorlig grunnsykdom i alderen 12-15 år til avtalte kontroller og konsultasjoner.

Samtykke

Barn og ungdom under 16 år er ikke helseerettslig myndige, og før koronavaksinasjon kreves det derfor samtykke fra foreldre eller foresatt som har foreldreansvaret. Det er ikke stilt krav om skriftlig samtykke, men det må nedtegnes i journal hvem som samtykket. Ved delt foreldreansvar kreves det samtykke fra begge foreldre. Forelderen som møter med barnet kan samtykke muntlig, men må også kunne dokumentere at den andre samtykker. Det er ikke nødvendig å legge dokumentasjonen inn i journal. Når en forelder har foreldreansvaret alene er det bare denne som kan samtykke til vaksinasjon. Det er ikke tilstrekkelig med samtykke fra en forelder uten del i foreldreansvaret. For barn under offentlig omsorg må den som følger barnet dokumentere samtykke fra barneverntjenesten. Dersom legen som stiller indikasjon for vaksinasjon kjenner til hvem som har del i foreldreansvaret for barnet eller at barnet er under offentlig omsorg bes dette opplyses til vaksinasjonspersonellet.

Aktuelle lenker:

- [Samtykkeskjema for koronavaksinasjon for barn og ungdom under 16 år](#)
- [Informasjonsskriv om vaksinasjon til pasienter utarbeidet av Norsk barnelegeforening i samarbeid med FHI](#)
- [Juridisk vurdering av behov for samtykke ved koronavaksinasjon i alderen 12-15 år](#)

Vennlig hilsen

Margrethe Greve-Isdahl
Overlege, spesialist i barnesykdommer

Avdeling for Smittevern og Vaksine
Folkehelseinstituttet

Brevet er elektronisk signert

Kopi til: HOD, Hdir